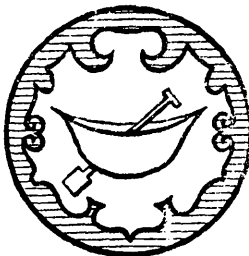

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁÓDZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 1000.—
Miesięcznie . „ 300.—

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 75.—Przed tekstem
Mk. 200.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobne 25 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 250.—

Cena egzemplarza 75 Marek

Nr 28. (144.)

Łódź, wtorek 11 lipca 1922 r.

Rok IV.

STANISŁAW KEMPNER

Naczelnik Wydz. Zdrowotn. Publ.

Trzydziecie Wydziału Zdrowotności Publicznej 1919-1921 r.

(Ciąg dalszy).

Pobudzanie społeczeństwa do współpracy z Samorządem.

Sprawa ochrony zdrowia publicznego w b. Kongresówce niemal przez 100 lat, dzięki Rządowi Carskim znajdowała się całkowicie w rękach ciemnej biurokracji „Prywilejskiego Kraja“.

W miastach wyrocznią w sprawach sanitarnych był rewirowy „okolodoczny nadzirel“, we wsiach — ziemski strażnik. O dodanych do pomocy lekarzach, t. zw. cyrkułowych, Dr. Męczkowski powiada: „najlepszy, najlepszymi chęciami dobra publicznego ożywiony człowiek, obejmujący urząd lekarza cyrkułowego, miał jedną tylko drogę: opuścić to stanowisko; jednostki słabsze musiały się przystosować do atmosfery, panującej w cyrkułach“.

Ten stan trwał niemal do października 1914 r., w którym to czasie sekcja sanitarno-szpitalna przy głównym Komitecie Obywatelskim zorganizowała instytucję lekarzy dzielnicowych. Łódź do 1-go kwietnia 1920 r., podzielona była na 12 rewirów, stosownie do ilości komisariatów policyjnych, w każdym rewirze był t. zw. lekarz dzielnicowy, do którego obowiązków należało oprócz dokonywania systematycznych oględzin sanitarnych swego rejonu, sprawdzanie osobiste każdego wypadku choroby zakaźnej, kierowanie chorego do szpitala, zarządzanie izolacji chorych, dezynfekcji mieszkań, dokonanie szczepień ochronnych, również udzielanie wszelkiej pomocy ubogim chorym w ich mieszkaniach i leczenie tychże w domu, o ile nienadawali się do umieszczenia w szpitalu, dokonywanie oględzin zwłok.

W kwietniu 1921 r. nastąpiła reorganizacja instytucji lekarzy dzielnicowych, miasto podzielone zostało na 4 okręgi i wyznaczono tyłaż lekarzy dzielnicowych na czele z referentem działu sanitarnego.

Jakże odmienna rola stała się obecnie lekarza dzielnicowego, wzgl. sanitarnego. Jest on nie tylko lekarzem, lecz również i społecznikiem — higienistą. Przeprowadzają oni badania mieszkań saterynowych, mieszkań

dozorców domowych. Zbytecznym jest chyba dodawać, jak doniosła jest rola tego rodzaju oględzin dla ludności miasta, której rdzeń stanowi klasa robotnicza i jak przyczynia się ona do wytworzenia lepszych warunków higienicznych dla tych, którzy mieszeją się w wilgotnych piwnicach, bez dopływu powietrza i światła, lub w bliskości ustępów i dołów kloaczych. Lekarz dzielnicowy pozostaje w ścisłym kontakcie z ludnością swego rejonu, oddziaływającym na swe otoczenie drogą pouczeń o przestrzegania przepisów sanitarno-hygienicznych.

W okresie sprawozdawczym lekarze sanitarni dokonali 6693 wywiady, znaczy odwiedzili tyłuż chorych zakaźnych, ewent. lokali, w których ci ostatni znajdowali się, wydając:

- 1) odpowiednie zarządzenia w celu zabrania chorych do szpitala,
- 2) odesłania otoczenia chorych do domu izolacyjnego i odwzienia.
- 3) polecenia dokonania dezynfekcji mieszkania chorego,
- 4) pouczenia rodziny i otoczenia, jak należy zachować się wobec chorego, o ile pozostał w domu, wzgl. jak wypełniać pozostającej pod nadzorem sanitarki miejskiej, rodziny chorego, poleca ją.

Nadto do czynności lekarzy dzielnicowych wchodziły oględziny całego domu, podwórza, ustępów, studni, (každorazowo w wypadku stwierdzenia tyfusa, dokonywana była w zakładzie epidemiologicznym analiza wody).

W miesiącach maja i czerwca lekarze dzielnicowi zajęci byli szczypteniem ospy ochronnej, nadto przyjmowali udział w oględzinach: masarni, sklepów rzeźniczych, sklepów spożywczych, restauracji, cukierni, mykwy i wszelkiego rodzaju przybytków publicznych, jako to: kinematofrafy, teatry i t. p.

Regularnie, co tydzień, odbywały się posiedzenia Komisji Lekarzy Sanitarnych, na których omawiano i podnoszono najrozmaitsze kwestje związane z higieną miasta, a powzięte uchwały przesyłano do zatwierdzenia Komisji Lekarskiej.

Gruźlica i wogóle walka z chorobami zakaźnymi.

Najpilniejszym zagadnieniem higieny społecznej jest gruźlica i wogóle walka z chorobami zakaźnymi. Zły stan zaopatrzenia w dobrą wodę kraja, który jest jedną z przyczyn powstawania i szerzenia się większości chorób zakaźnych, jako to: darta brzuszna, echerwonki, cholery i innych. Niedostateczne utrzymywanie w czystości mieszkań i domostw, oraz niewłaściwe usuwanie odpadków i zanieczyszczeń spowodowały, iż Łódź pod względem higienicznym pozostawia wiele do życzenia. To też w tym kierunku w sprawozdawczym tryleciu Wydział Zdrowotności Publicznej przedsięwziął energiczną akcję, polegającą przedewszystkiem:

1. na przeprowadzeniu badań epidemiologicznych tych części dzielnic miasta, które zagrożone były epidemją tyfusa. Stworzenie materiału hipoteki epidemiologicznej poszczególnych domów i dzielnic, które były źródłem panujących w mieście chorób zakaźnych, było pierwszym zadaniem Wydziału Zdrowotności Publicznej. W chwili obecnej Wydział Zdrowotności Publicznej posiada alfabetyczne wykazy ulic i domów, w których zdarzały się wypadki tyfusa, ospy i t. p. Dane te stanowią cenny materiał dla sanocji miasta.

2. w porozumieniu z Wydziałem Budownictwa przy Magistracie m. Łodzi zostały wydane przepisy na urządzenie filtrów biologicznych, zgodnie z uchwałą Magistratu z dnia 5-go maja 1919 r., a więc w niespełna miesiąc po akonstytuowaniu się Samorządu Miejskiego z powszechnych wyborów.

3. na dokonania częściowego oczyszczenia miasta w październiku i listopadzie 1919 r. Rada Miejska na posiedzeniu swym w dniu 5-go września 1919 r., postanawia ze względu na potrzebę przeciwdziałania szerzenia się tyfusa plamistego, dokonać częściowego oczyszczenia miasta i wnieść na ten cel do zamierzeń skarbowych w roku administracyjnym 1919/20 kwotę mk. 100.000.— Oczyszczenie miasta polegało na rozdawnictwie wapna dla bielienia mieszkań, na dezynfekcji i dezynsekcji stałych domów i w związku z powyższem Magistrat — Wydział Zdrowotności Publicznej — wydał następujące zarządzenie:

Magistrat m. Łodzi Wydział Zdrowotności Publicznej.

Z rozporządzenia Rządu z dnia 12 maja 1919 r., mieszkańcy i właściciele domów, lub ich zastępcy, są obowiązani gruntownie uporządkować i oczyścić mieszkania, korytarze, schody, wszelkie piwnice, komórki, szopy, ustępy, doły ustępowe, śmietniki, rynsztoki, podwórza, zwłaszcza w pobliżu i wokół stadzien.

Do obowiązków lokatorów należy:

1. wyszorowanie podłóg, okień, drzwi, jakoteż wszelkich znajdujących się w mieszkaniu ruchomości,
2. spalenie wszelkich odpadków kuchennych, starych gałganów i starej słomy z sienników,
3. wybielenie sufitów i ścian wapnem,
4. gruntowne oczyszczenie piwnic, komórek, szop i t. d. przynależnych do lokatora,
5. bezwzględne zastosowanie się do zarządzeń kontrolera.

Do obowiązków właścicieli domów, lub ich zastępców należy:

1. ustępy gruntownie oczyścić; siedzenia wyszorować, dolne połowy ścian ustępów wysmołować, górne połowy wybielić, doły ustępowe wypróżnić,
2. śmiecie usunąć, ściany śmietnika wysmołować zewnątrz i wewnątrz,
3. rynsztoki podwórzowe i uliczne należycie wybielić, gruntownie oczyścić podwórza, zwłaszcza w pobliżu i wokół stadni.
4. klatki schodowe i okna w klatce schodowej wyszorować.
5. pasty mieszkania, niezajęte komórki, poddasza, piwnice, góry, szopy i t. d. gruntownie oczyścić.

Pokwitowanie.

Niniejszym potwierdzam odbiór wezwania Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia . . . Nr. . . . do oczyszczenia domu przy ul. . . . Nr. . . .

Łódź, dnia . . . 1919 r.

podpis

W myśl powyższego wzywa się W. P. do oczyszczenia swego domu lub mieszkania w ciągu 8-mia dni, po otrzymaniu niniejszego i bezwłocznego podania tego nakazu do wiadomości każdego lokatora. Należyte wykonanie nakazu zostanie sprawdzone przez specjalnych kontrolerów, zaopatrzonych w osobistą legitymację. Kontrolerom przysługuje prawo:

1. spisywania protokołów w razie stwierdzenia nieporządków,
2. zażądania bezzwłocznego usunięcia nieporządków,

3. wysyłania do zakładów kąpielowych osób niechlajnych i zawszonych, jakich zastaną w domu lub w mieszkaniach. Kontrola odbędzie się w . . . dni po otrzymaniu niniejszego nakazu. W tym dniu wszyscy mieszkańcy oraz właściciele domów są obowiązani być na miejscu do godziny. . . . Winni niewykonania niniejszego nakazu, lub oporni względem kontrolerów, podlegają karze pieniężnej.

Magistrat
Wydział Zdrowotności Publ.

Październik 1919 r.

Akcję w tym kierunku prowadził istniejący przy Wydziale Zdrowotności Publicznej Dział Oczyszczania Miasta, obejmujący oczyszczanie placów publicznych, oczyszczanie ulic wedleż nieruchomości miejskich, wywóznię nieczystości z budynków, zajętych przez władze miejskie lub państwowe. W okresie sprawozdawczym wywożono nieczystości ogółem z 65 nieruchomości, a mianowicie: 10 szpitali miejskich, 20 urzędów miejskich, pozostałe z urzędów państwowych.

Studnie.

Ta usiłowania Samorządu zmierzały ku poprawie sytuacji. Utworzona została wspólna komisja do badania studzien. Opornych właścicieli nieruchomości, którzy niewykonywali reperacji studzien, wzgl. atrydowali lokatorom korzystanie z wody, pociągano do odpowiedzialności, w drodze administracyjnej, przez składanie odpowiednich wniosków Komisarzowi Rządu na m. Łódź. Specjalnie uważnym oględzinom podlegały studnie, znajdujące się w północnej części miasta, gdzie zwłaszcza w roku 1919 zdarzały się liczne wypadki chorób zakaźnych i mających swe źródło w wodzie, czerpanej ze studzien płytko kopanych i zawierających zanieczyszczoną wodę zaskórną. Studnie te zabezpieczowano, zobowiązując właścicieli nieruchomości do odpowiednich napraw. Oczyszczanie ścieków, systemy dołów biologicznych należą w chwili bieżącej do najbardziej palących spraw higieny publicznej, co również ma na względzie Wydział Zdrowotności Publ. Piętą achillesową w zakresie zdrowotności miasta Łodzi jest brak kanalizacji. W trzecim roku istnienia Rady Miejskiej i Magistratu, ten ostatni w roku 1922 uzyskuje pożyczkę w kwocie mk. 500.000.000.— z P. K. O., na zapoczątkowanie akcji budowy wodociągów i przeprowadzenia kanalizacji. Jeżeli weźmiemy pod uwagę charakter miasta: mnóstwo fabryk, ubogiej i źle odżywiającej się i ciężko pracującej proletariatu, skąpe zadrzewienie miasta, to przyznać musimy, że Wydział Zdrowotności Publicznej w trzyleciu 1919/21 osiągnął jednak rezultaty swej pracy, zmierzające do uzdrowotnienia miasta pod względem higienicznym i sanitarnym, oraz przyczynił się do zmniejszenia śmiertelności. Poza jedną epidemię duru brzuszego, która jesienią 1921 roku trapiła ludność miasta, poza zwykłym natężeniem epidemii czerwonki w miesiącach letnich, mieliśmy wogóle w ostatnich 3-ech latach stan zdrowotny zadawalający. Jeżeli dziś jeszcze spotykamy sporadyczne wypadki tyfusa plamistego, to należy przypisać to wzmożonej repatriacji ze Wschoda i źle (przynajmniej z początku) postawionej sprawie sanitarnej w Równem i Baranowiczach.

Dla ilustracji przytaczamy następujące dane zachorowań, oraz sko-
nów na choroby ostro-zakaźne.

w roku	zachorowało osób	CHOROBY	zmarło
1919	1651	na dar plamisty	284
1920	683	" " "	108
1921	368	" " "	38
1919	471	" " brzusznym	88
1920	1039	" " "	228
1921	1474	" " "	245
1919	52	" " powrotny	—
1920	69	" " "	—
1921	72	" " "	—
1919	510	" czerwonkę	134
1920	733	" " "	210
1921	410	" " "	98
1919	505	" błonicę	93
1920	1318	" " "	340
1921	283	" " "	52
1919	162	" błonicę	52
1920	134	" " "	49
1921	114	" " "	62
1919	560	" jaglicę	—
1920	101	" " "	—
1921	75	" " "	—
1919	26	" drętwię karku	14
1920	109	" " "	47
1921	84	" " "	43
1919	23	" gorączka połóg.	13
1920	45	" " "	25
1921	53	" " "	17
1919	274	" kszasiec	88
1920	91	" " "	62
1921	66	" " "	12
1919	478	" odrę	184
1920	31	" " "	12
1921	330	" " "	32
1920	3	" ospę natur.	2
1921	8	" " "	1
1919	30	" różę "	7
1920	46	" " "	7
1921	56	" " "	12

Walka z gruźlicą.

Sekcja do Walki z Gruźlicą przy Wvdziale Zdrowotności Publicznej jest pierwszą tego rodzaju instytucją w naszym kraju, za stworzenie której należy się bezwzględnie szczerze uznać jej inicjatorom, zaś w pierwszym rządzie zastąpionemu higienistcie Dr. Sewerynowi Sterlingowi.

Po długim okresie przygotowawczym, spowodowanym trudnościami technicznego rodzaju, otwarta została w d. 1 maja 1913 „Sekcja do Walki z Gruźlicą“.

Okres czasu do wiosny roku 1919 zużytkowany został na nawiązanie ścisłego kontaktu między społeczeństwem i lekarzami a Sekcją, z drugiej zaś strony na sprawdzenie na gruncie łódzkim racjonalności organizacji Sekcji, opartej na najlepszych wzorach Zachodu. Sekcja wyszła zwycięsko z tej próby i na wiosnę 1919 r. rozpoczęła działalność na szerszą skalę, zawdzięczając to zdobyciu przez nią doświadczeniu, zarówno moralnej jak i materialnej pomocy ze strony Rady Miejskiej i Magistratu m. Łodzi.

Oprócz dotychczasowej, stałej działalności Sekcji, jak kwalifikowanie do szpitali, do leczenia ambulatoryjnego, na obserwację szpitalną, do szpitala dla lekko-gruźliczych w Chojnach, do naświetlań lampą kwarcową, promieniami Roentgena, kierowania do Ligi Przeciwgruźliczej, doskonalono organizację Sekcji przez zarządzenia następujące:

I. Biorąc pod uwagę małe, ścisłe mówiąc prawie żadne, uświadomienie biednej ludności o spustoszeniach, szerzonych wśród jej szeregów przez gruźlicę, wprowadzono perijedyczne plakatowanie, ze szczególnym uwzględnieniem krańców miasta, budynków fabrycznych i szkół, mając na celu kierowanie chorych lub podejrzanych o gruźlicę do Sekcji.

II. Stworzenie w Łodzi szpitala dla dzieci gruźliczych należy do najpilniejszych potrzeb miasta. Rada Miejska uchwaliła budżety stałego szpitala dla dzieci gruźliczych i czasowego, obliczonego na 5 miesięcy letnich, sanatorium, przeznaczonego wyłącznie dla dzieci szkół miejskich, zagrożonych gruźlicą. Stały szpital dla dzieci miał być umieszczony w domu przy ul. Aleksandrowskiej 115; dom ten zajmował poprzednio Dom Żarowia dla dzieci gruźliczych (zlikwidowany). Szpital posiadał już całkowite urządzenie. W ostatniej jednak chwili przed uruchomieniem w lipcu 1920 r., na skutek prośby władz wojskowych, gmach ten wypożyczono tym władzom na dwa miesiące na wojskowy szpital czasowy. Władze wojskowe, pomimo wielokrotnych napomnień, zwróciły dom ten po 1½ rocznym użytkowaniu go. Ponieważ jednak szpital św. Aleksandra miasto oddało Kurji Biskupskiej, przeto do domu przy ul. Aleksandrowskiej № 115 przeniesiono szpital św. Aleksandra, a miasto pozostało nadal bez szpitala dla dzieci gruźliczych.

Sanatorium dla dzieci szkolnych uruchomione zostało w roku 1919 i jest rok rocznie czynne w ciągu 5-tu miesięcy letnich. W Sanatorium przebywa podczas lata 450 dzieci.

III. Wobec wielkiej liczby chorych z gruźlicą pozapłucną, a więc chirurgiczną i niemożliwości, z powodu braku miejsc leczenia wszystkich przypadków gruźlicy w szpitalach chirurgicznych, aż do chwili zupełnego wyleczenia — rozszerzono działalność Sekcji przez stworzenie przy niej pododdziału leczenia obłożnie chorych na gruźlicę chirurgiczną (lżej chorzy są leczeni w ambulatoriach).

Chorzy chirurgiczni po przejściu zabiegu operacyjnego miesiącami zalegają sale szpitalne, przez ten czas pomoc lekarską w tej właśnie postaci niezbędna — ogranicza się do opatrunków, wzgl. do baczenia na przeciąg kooperacyjny. Ten nadzór i tę pomoc chorzy tego okresu otrzymują w domu, w razie potrzeby chirurg Sekcji kieruje ich ponownie do szpitala. Działalność powyższą rozpoczęto w roku 1919.

IV. W roku 1921, porozumiewszy się z zarządem kolonji leczniczej dla zotłowatych w Busku, wysłano tam 22 dzieci. Planowaliśmy wysłanie większej ilości dzieci, lecz przeszkodził temu wybuch szkarlatyny w Busku. Na rok bieżący uzyskaliśmy, ze względu na „wzorowe prowadzenie akcji“ (słowa dr. Szymona Starkiewicza, twórcy i dyrektora Kolonji Leczniczej w Busku) pierwszeństwo co do czasu wysłania i ilości dzieci.

V. Wobec ogromnej, zwiększającej się stale w miesiącach wiosennych frekwencji dzieci, podwojona została w miesiącach tych ilość godzin przyjęć przez zaangażowanego drugiego pediatrę.

VI. Od sierpnia 1920 r. utworzono etat lekarza laryngologa.

VII. Wśród dzieci, zgłaszanych do Sekeji, dużą odsetkę stanowią chorzy na gruźlicę gruźliczów chłonnych. Schorzenia te leczone są prómieniami lampy kwarcowej. Od początku istnienia Sekeji, posiłkując się codziennie tą metodą leczniczą, czyniliśmy usilne starania o sprowadzenie dla Sekeji tych lamp — niestety, dotąd bezskutecznie. Dopiero jesienią roku ubiegłego mogliśmy porozumieć się z największą zagraniczną wytwórnią lamp, wpłaciliśmy należność za nie i mamy je w najbliższych dniach otrzymać.

VIII. W roku 1921 nawiązaliśmy też stosunki ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Anglo-Amerykańską Misją niesienia pomocy Polsce i za pośrednictwem Ligi Przeciwgruźlicznej w Łodzi wydajemy dwa razy miesięcznie, za minimalną opłatą na rzecz Misji, paczki żywnościowe 200 gruźliczym dzieciom. W roku bieżącym powiększono nam na skutek naszych przedstawień ilość paczek do 300, t. j. dla 500 dzieci. Korzystamy też z przyznanego nam prawa i zwalniamy najbiedniejsze dzieci od opłaty.

Zapobieganie powstaniu i szerzeniu się ospy.

Opierając się na ustawie z dnia 25 lipca 1919 roku o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciwko ospie, Magistrat m. Łodzi w okresie sprawozdawczym zarządził planowe przymusowe szczepienie ospy ochronnej przede wszystkim w stosunku do wszystkich dzieci nowonarodzonych przed upływem pierwszego roku życia, następnie w porozumieniu się z Wydziałem Szkolnictwa zarządził szczepienie ospy dzieciom miejskich szkół powszechnych. Szczepienie odbywało się w miesiącach maja i czerwca i dokonane było przez lekarzy dzielnicowych. Miasto podzielone zostało na 4 rewiry punkty szczepień (wschodni, północny, zachodni i południowy). O mającym nastąpić szczepieniu ospy mieszkańcy powiadomani byli odnośnymi ogłoszeniami w piśmie, nadto specjalnymi plakatami rozlepianymi po całym mieście o miejscach szczepienia ospy. Ospa szczepiona była bezpłatnie. Rodzice dziecka, któremu miała być szczepiona ospa, otrzymywali z Magistratu specjalne wezwania.

M A G I S T R A T

Wydział Zdrowotności Publicznej.

urodzony ... w r. .... podlega w roku bieżącym przymusowemu szczepieniu ochronnemu przeciwko ospie. Dziecko powinno być przyniesione w dniu .... o godzinie .... do lokala przy ul. .... № .... gdzie będzie się odbywało bezpłatne szczepienie.

Jeśli dziecko ma już szczepioną ospę ochronną, należy przedstawić do Wydziału Zdrowotności Publicznej świadectwo lekarza, który ospę zaszepecił, z podaniem wyniku szczepienia.

O ochronie dziecka, podlegającego szczepieniu w dniu wezwania, należy powiadomić Wydział Zdrowotności Publicznej i przedstawić świadectwo lekarza. Po wyzdrowieniu dziecko powinno być oddane szczepieniu w dniu ....

W tydzień po szczepieniu dnia .... należy dziecko przedstawić lekarzowi, który je szepecił, w celu stwierdzenia wyników szczepienia.

Uchylenie się od obowiązku szczepienia bez ważnego powodu, pociąga za sobą karę grzywnien lub karę aresztu do dni 14-tu.

M A G I S T R A T

Wydział Zdrowotności Publicznej.

W tymże wezwaniu następują przepisy ogólne, jak należy przynosić dzieci do szczepienia ospy ochronnej i jak należy dbać o czystość dziecka szczepionego.

Pozatem czynne przeciwstawienie się szerzenia ospy polegało jeszcze na przymasowem szczepieniu ospy. Wynikiem tej akcji było, że po raz pierwszy od roku 1916 zanotowano w II-gim kwartale 1920 r. 2 wypadki ospy naturalnej, pochodzenia niewiadomego. Wszelkie zarządzenia przy pojawieniu się ospy zostały wydane przez W. Z. P. Mieszkańców domów poddano przymasowemu szczepieniu ospy, otoczenie chorego wystano na obserwację do Doma Izolacyjnego. Jako sensację w I-szym kwartale 1921 r., w epoce przymasowego szczepienia ospy, należy zaznaczyć 4 wypadki ospy naturalnej, wszystkie z wynikiem śmiertelnym, wszystkie zawleczone do nas ze Wschodu. Od tego czasu w okresie sprawozdawczym wypadków śmiertelności na ospę, jako też zachorowań nie notowano. Ogółem dokonano szczepień bezpłatnych i przymasowych dzieci przed pierwszym rokiem życia 17200. Pociągnięto do odpowiedzialności sądowniej za niestawiennictwo się do szczepienia 30 osób, w drodze administracyjnej pociągnięto do odpowiedzialności 1400 osób.

(d. c. n.)

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

19 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 27 czerwca 1922 r.

Komplet radnych 56. Komplet członków Magistratu 10. Obecnych radnych 49. Obecnych członków Magistratu 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 min. 40 wiecz. przewodniczący R. M., r. A. Remiszewski, w obecności quorum (58 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy A. Koziołkiewiczównę i A. Utę oraz sekretarza Prezydjum p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1) zawiadomienie radnych: Chwałbińskiego, Gicigiera, Kozaneckiej, Kłuszyńskiej, Lichtensteina i Rzewskiego, usprawiedliwiających swą nieobecność na dzisiejszem posiedzeniu,

2) oświadczenie Prezydjum, że w dniu dzisiejszym nadesłany został przez Magistrat 1 egzemplarz (w rękopisie) zamierzeń skarbowych na r/adm. 1922 oraz że po nadesłaniu większej ilości egzemplarzy zamierzenia przekazane zostaną Komisji skarbowo-budżetowej, która wówczas niezależnie od przerwy w ob-

radach Rady Miejskiej przystąpi do swych obrad.

3) Komunikat Magistratu treści następującej:

„Niniejszym komunikujemy, że w wykonaniu uchwały Rady Miejskiej № VI z dn. 23 listopada 1920 r. w sprawie urządzenia i uruchomienia kwarcowej stacji światłolecznicznej przy Sekcji do walki z gruźlicą — z dniem 1 czerwca r. b. otwarta została przy rzeczownej Sekcji stacja leczenia gruźlicy pozapłucnej przy pomocy lamp kwarcowych (metoda prof. Biera). Tym sposobem urzeczywistnione zostaje zadanie Sekcji do walki z gruźlicą, narzucone w chwili jej powstania, a nieurzeczywistnione dotąd jedynie z powodu trudności technicznych (w Polsce takich lamp nie wyrabiają). Doborem chorych, kwalifikujących się do leczenia, zawiadywać będzie chirurg Sekcji, który też obejmie kontrolę nad działalnością stacji światłolecznicznej i nad przebiegiem wyników leczenia. Szkoły, ochrony, ambulatorja, jak również i lekarze prywatni powiadomieni zostali, że mogą kierować dzieci niezamożne i ubogie z gruźlicą pozapłucną do Sekcji, gdzie chirurg zdecyduje o potrzebie i możliwości leczenia danego przypadku lambą Kischą. Stacja światłolecznicza czynną jest w godzinach od 9 do 1-ej rano i od 3-ej do 5-ej po południu.”

4) odezwę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № SM. 2960 z dn. 31 maja r. b. w sprawie wstrzymania wymiaru podatku od przyrostu wartości własności nieruchomości od

transzakcyj, zawarty 4 po dn. 31 grudnia 1921 r.,

5) odpowiedź Magistratu na krótkie za-
pytania r. Kotkowskięgo w sprawie:

a) informacji pewnego odłamu prasy łódz-
kiej co do rzekomych strat, poniesionych przez
miasto na dostawie kostek drewnianych,

b) nieudzielenie przez Magistrat Komisji
do Spraw Ogólnej wyczerpującej odpowie-
dzi w sprawie wydalenia inż. Szenfelda.

Uchwalono:

I. W sprawie kredytu aprowi-
zacyjnego w kwocie 300.000.000.—
marek w Polskiej Krajowej Kasie
Pożyczkowej w Warszawie (II
uchwalenie:

Rada Miejska, przychylając się
do wniosku Magistratu № 628 z dn.
9 czerwca 1922 r., postanawia:

1) upoważnić Magistrat m. Ło-
dzi do zaciągnięcia w Polskiej Kra-
jowej Kasie Pożyczkowej w Warsza-
wie pożyczki w kwocie marek
300.000.000.— na warunkach, ustal-
onych przez Dyрекcję teżę (kredyt
wekslowy 4-miesięczny za opłatą
7% w stosunku rocznym),

2) zobowiązać Magistrat m. Ło-
dzi do użycia przyznanej pożyczki
wyłącznie na akcję aprowizacyjną;
uchwalony kredyt nie może być w
żadnym wypadku i pod żadnym po-
zorem przelany do Kasy Miejskiej i
użyty na inne cele; Wydział Handlo-
wy Magistratu musi być prowadzony
jako odrębna instytucja w myśl u-
staw handlowych z osobną kasą i
księgowością,

3) zobowiązać Magistrat m. Ło-
dzi do przestrzegania, aby ceny
sprzedażne towarów były ustalane
w stosunku do cen własnego kosztu
z doliczeniem jedynie niezbędnych
kwot na pokrycie kosztów admini-
stracji, które w kalkulacji nie powin-
ny przenosić 5%,

4) ustanowić Komisję dla kont-
roli działalności Wydziału Handlo-
wego Magistratu, złożoną z 6 człon-
ków Rady Miejskiej, przedstawicieli
w równej ilości robotników, urzę-
dników i wolnych zawodów z pole-
ceniem składania przez nią częstych

sprawozdań na plenum Rady Miej-
skiej,

5) wyrazić zgodę: a) na wszech-
stronną kontrolę miejskich zakładów
i urzędzeń aprowizacyjnych przez
delegatów Ministerstwa Skarbu, tak
co do sposobu użycia otrzymanych
kredytów, jak i sprzedaży towarów,
kalkulacyj cen i wogóle sposobu
prowadzenia miejskich zakładów
aprowizacyjnych i ich wyników ma-
terjalnych, oraz b) na pokrycie kosz-
tów teżę kontroli w wysokości, u-
stalonej przez władze skarbowe,

6) wezwać Magistrat do wyko-
nania tej uchwały jako teżę opraco-
wania oraz podania do wiadomości
Rady Miejskiej w terminie najdalej
dwutygodniowym konkretnego planu
gospodarki, uwzględniającego admi-
nistrowanie powyższym kapitałem.

(W głosowaniu brało udział 38
członków Rady Miejskiej; uchwałę
powzięto jednomyślnie).

II. W sprawie wprowadzenia
pewnych zmian do statutu o pobo-
rze opłat na rzecz kasy miejskiej
m. Łodzi od spirytasu, win i wszel-
kiego rodzaju wyrobów wódcza-
nych (uchw. R. M. z dn. 31 stycz-
nia 1922 r.):

Rada Miejska, przychylając się
do wniosku Magistratu № 656 z dn.
20 czerwca 1922 r., postanawia:

Wobec niezatwierdzenia przez Mi-
nisterstwo Spraw Wewnętrznych w
całej rozciągłości zmian w statucie o
poborze opłat na rzecz kasy miej-
skiej m. Łodzi od spirytusu, win i
wszelkiego rodzaju wyrobów wódc-
czanych, uchwalonych przez Radę
Miejską m. Łodzi w dn. 31 stycznia
1922 r.:

1) nadać § § 1 i 9 rzezonego
statutu następujące brzmienie:

§ 1. Osoby, instytucje i przed-
siębiorstwa, prowadzące do Łodzi
wzgl. produkujące w Łodzi spirytus,
wszelkiego rodzaju wyroby wódczane
oraz wina, obowiązane są do uiszcz-
ania opłat na rzecz kasy miejskiej m.
Łodzi w wysokości 10% pobieranych
przez rząd opłat akcyzowych t. j.

mk. 200.— od litra 100% alkoholu, od spirytusu i wyrobów wódczanych oraz 10% opłaty colnej od win, sprowadzanych z zagranicy łącznie z dopłatą do cła (aggio).

Uwaga I. Nie podlegają opłacie wina owocowe wolne od alkoholu, jako też wina owocowe i rodzynkowe, wyrabiane w kraju i używane dla celów rytualnych.

Uwaga II. (bez zmiany).

§ 9. Wykroczenia przeciwko niniejszemu statutowi podlegają karze na zasadzie art. 138 Kodeksu Karnego.

2) zobowiązać Oddział Podatkowy do zwrócenia się z rekursem do Sądu Najwyższego w Warszawie przeciwko orzeczeniu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № S. M. 2854 z dn. 28 maja 1922 r. co do wysokości właściwej opłaty, uchwalonej przez Radę Miejską,

8) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie budowy gmachów szkolnych:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 667 z dn. 28 czerwca 1922 r., w związku z żądaniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, unieważnia postanowienie swoje z dnia 13 czerwca 1922 r. w sprawie powyższej, nadając uchwałę brzmiące następująco:

Rada Miejska postanawia:

1) przystąpić w latach 1922 i 1923 do budowy kosztem około marek 958,000,000.— sześciu gmachów szkolnych na placach miejskich № 89 przy ul. Nowo - Marysińskiej i Krzywej Drodze, rej. hip. 16739, № 107 przy ul. Marysińskiej i Kielma rej. hip. № 2, № 40 przy ul. Konstancyńskiej № 27, rej. hip. № 321 D, № 12 przy ul. Cegielnianej № 58, № 11 przy ul. Nowo-Targowej № 22/24, rej. hip. № 2263 i № 10 przy DREWnowskie, № 88, przekazując gmachy powyższe na cele szkolnictwa powszechnego w Łodzi,

2) powierzyć Wydziałowi Budownictwa opracowanie odnośnych planów

i szczegółowych kosztorysów budowy projektowanych gmachów szkolnych,

3) pokryć z funduszków miejskich 50 proc. kosztów budowy projektowanych gmachów.

4) zwrócić się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za pośrednictwem Inspektoratu Szkolnego Okręgu Łodzi z prośbą o przyznanie ze Skarbu Państwa Gminie Miejskiej Łódź zasiłku w wysokości 50 proc. kosztów budowy projektowanych gmachów szkolnych, t. j. w r/adm. 1922 kwoty mk. 206,000,000.—, a w r/adm. 1923 kwoty mk. 273,000,000.—,

5) wnieść w związku z tem do zamierzeń skarbowych zarządu m. Łodzi na r/adm. 1922 mk. 206 milionów i w r/adm. 1923 mk. 273 miliony.

6) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie statutu o pobierania na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi podatku na prowadzenie w Łodzi powszechnego nauczania i szpitali:

a) rozesłanie statutu uznać za pierwsze czytanie;

b) Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 531 z dn. 17 maja 1922 r. postanawia zatwierdzić w drugim i trzecim czytaniu

S T A T U T

dotyczący pobierania na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi podatku na prowadzenie w Łodzi powszechnego nauczania i szpitali.

§ 1.

Podatek na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitali ma na celu osiągnięcie funduszków na pokrycie wydatków kasy miejskiej w Łodzi na szkoły powszechne, średnie, zawodowe, kursy dla dorosłych i wogóle wydatków, związanych z podniesieniem oświaty przez zakładanie i utrzymanie szkół i dawanie pomocy materialnej uczącym się oraz na prowadzenie szpitali.

§ 2.

Podatek powyższy w Łodzi opłacają:

a) osoby fizyczne powyżej lat 18, zamieszkałe w tym mieście lub przebywające w niem przynajmniej 3 miesiące,

b) osoby fizyczne bez względu na wiek, w mieście zamieszkałe lub niezamieszkałe, posiadające w niem przedsiębiorstwo przemysłowe, handlowe lub inne własne źródło dochodu,

c) osoby prawne i spadki wakuujące (nieobjęte), ciągnące dochody ze źródeł, położonych w Łodzi.

§ 3.

Od płacenia podatku są zwolnieni:

a) osoby, posiadające wyłącznie dochód z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wzgl. uposażenie służbowe z funduszów państwowych, o ile dochód ten nie przekracza mk. 120,000.— kwartalnie.

b) osoby, którym na podstawie prawa międzynarodowego lub na podstawie układów między państwowych przysługują: uwolnienie od osobistych podatków państwowych,

c) przedsiębiorstwa, będące pod bezpośrednim zarządem władz państwowych lub komunalnych,

d) spółdzielnie i wytwórnie robotnicze.

§ 4.

Dla ustalenia obowiązku podatkowego i wysokości stawki podatkowej miarodajne są stosunki w dn. 1 stycznia roku podatkowego. W razie śmierci płatnika, wyprowadzenia się z miasta, utraty lub zmniejszenia się dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę poniżej wysokości, uzasadniającej obowiązek podatkowy, gaśnie obowiązek podatkowy z końcem tego miesiąca, w którym wydarzenie to zaszło.

Uwaga: Dla pierwszego wymiaru podatku za r. 1922 miarodajne są pod względem określenia klasy

podatkowej stosunki w dn. 1 stycznia 1922 r.

§ 5.

Płatnicy podatku dzielą się na klasy i opłacają rocznie podatek w następującej wysokości:

Klasa I:

Właściciele zakładów przemysłowych, zatrudniający powyżej 1000 pracowników po mk. 800.—, 500 do 1000 pracowników mk. 650.—, od 200 do 500 pracowników po marek 450.— od 50 do 200 pracowników po mk. 350.—, poniżej 50 pracowników po mk. 250.— od każdego pracownika, pobierającego zapłatę w danem przedsiębiorstwie.

Klasa II:

a) Banki, właściciele domów handlowych, komisowych i ekspedycyjnych, hurtowi składnicy towarów sukienicznych, kupcy kupujący patenty I kategorii mk. 200,000.—,

b) Kupcy kupujący patenty II kategorii, właściciele hoteli i restauracji I kategorii — mk. 100,000.—,

c) Kupcy kupujący patenty III kategorii, oraz właściciele restauracji II kategorii — mk. 30,000.—,

d) inni handlujący i właściciele restauracji III kategorii — mk. 5,000.—.

Klasa III:

Właściciele nieruchomości opłacają podatek powyższy za rok 1922 w podwójnej wysokości miejskiego podatku od nieruchomości za rok 1920, nie mniej jednak jak mk. 450.— a gdy posiadają pół morgi nie mniej jak mk. 600.—.

Klasa IV:

Osoby, należące do wolnych zawodów: adwokaci, lekarze, dentyści, inżynierowie i t. p. od mk. 10,000.— do mk. 500,000.—.

Klasa V.

Wszystkie inne osoby mk. 3000.— do mk. 6000.—.

Uwaga: Wymiar podatku dla płatników, objętych kl. IV i V dokonywa

Komisja Szacunkowa, składająca się z 10 osób, wybieranych przez Magistrat z pośród kandydatów, proponowanych przez organizacje społeczne i które zatwierdza następnie Rada Miejska.

§ 6.

W wypadkach możliwości zastosowania do płatników stawek różnych klas oblicza się stawki maksymalne.

§ 7.

Celem ułożenia listy podatku na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitali Oddział Podatkowy Magistratu zbiera materiał, potrzebny do ustalenia danych, uzasadniających opodatkowanie. Magistrat względnie Oddział Podatkowy ma prawo żądania od płatnika przedstawienia wiarogodnych dowodów, stwierdzających jego stan zarobkowy i dane co do ilości pracowników, zatrudnionych w jego zakładzie.

§ 8.

Jeżeli płatnik na żądanie nie przedstawi danych, potrzebnych do opodatkowania lub przedstawi dane niewiarogodne lub fałszywe, Magistrat określa wysokość podatku na podstawie własnych wiadomości.

§ 9.

Po ułożeniu listy podatku na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitali, Magistrat rozsyła nakazy płatnicze do poszczególnych płatników, którym służy prawo reklamacji do Magistratu w przeciągu 2 tygodni od daty wręczenia nakazu płatniczego. Reklamacja winna być szczegółowo uzasadniona i poparta dowodami cyfrowymi. Reklamacja nie zwalnia od zapłaty podatku w przepisany terminie.

§ 10.

Reklamacje rozpatrywane i rozstrzygane zostają przez Magistrat. O zapadłym na skutek reklamacji orzeczeniu Magistrat zawiadamia płatnika, który następnie w przeciągu 2 tygodni od daty doręczenia zawi-

domienia ma prawo złożenia w Magistracie odwołania do Województwa.

§ 11.

Podatek na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitali wnosi się do kasy miejskiej w ratach półrocznych z dołu w terminach, wskazanych przez Magistrat. Raty, nieuiszczone w terminach, uważa się za zaległości podatkowe i będą ściągane zwykłą drogą egzekucyjną.

§ 12.

W szczególnych wypadkach niedolności płatniczej Magistrat ma prawo według swego uznania zapłatę podatku odroczyć, rozłożyć na raty lub umorzyć.

§ 13.

Wszelkie wątpliwości, któreby się nastęrczały przy zastosowaniu niniejszego statutu, rozstrzyga Magistrat łącznie z Komisją Podatkową, składającą się z 7 przedstawicieli, wybranych przez Radę Miejską z pośród przedstawionych przez Magistrat płatników podatkow. To samo tyczy się określenia podatku na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitali dla przedsiębiorców lub osób, nieobjętych wyraźnie art. 5 niniejszego statutu.

§ 14.

skreślić.

§ 14 (dawn. 15).

Podatek na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitali, należący się od przedsiębiorców, nie może być przełożony na pracowników. Umowy, sprzeczne z niniejszym postanowieniem, są nieważne.

§ 15 (dawn. 16).

Magistratowi przysługuje prawo kontroli zdolności płatniczej kontrybuentów i kontroli list pracowników fabryk i zakładów.

§ 16 (dawn. 17).

Statut niniejszy, po zatwierdzeniu go przez władze nadzorcze, wchodzi

w życie z dniem opublikowania go przez Magistrat w drodze urzędowej.

V. W sprawie statutu o pobieraniu na rzecz kasy miejskiej w Łodzi podatku od lokali:

a. rozesłanie statutu uznać za pierwsze czytanie,

b. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 532 z dn. 17 maja 1922 r., postanawia zatwierdzić w drugim czytaniu:

Statut

w przedmiocie podatku od lokali na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi.

§ 1.

Podatkowi od lokali podlegają mieszkania, zakłady przemysłowo-handlowe lub inne ubikacje bez względu na to, czy mieszkanie lub ubikacje są wynajęt., bądź oddane do użytku bezpłatnie, bądź też znajdują się w domu własnym.

§ 2.

Podatkowi od lokali nie podlegają:

a. pomieszczenia świątyni, otwartych dla ogółu poszczególnych wyznań,

b. lokale, zajmowane przez instytucje naukowe, oświatowe i dobroczynne, z wyjątkiem lokali, odnajmowanych przez te instytucje do użytkowania i przynoszących dochód,

c. lokale w domach nowowybudowanych, nadbudowanych lub odbudowanych po dniu 1 stycznia 1919 r. — przez lat 10 od wprowadzenia lokatorów,

d. lokale, zajmowane przez osoby, którym zwolnienie przysługuje na podstawie umów państwowych,

e. lokale, objęte statutem o podatku na rzecz m. Łodzi za wynajom mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, noclegowych i gospodach dla przyjezdnych, uchwalonym przez Radę Miejską m. Łodzi w dn. 31 maja 1921 r. i zatwierdzonym przez M.S.W. reskryptem z dn. 9 lipca 1921 r. № S. M. 1025,

f. oraz lokale w związkach zawodowych, robotniczych i pracowniczych.

§ 3.

Podatek opłacają osoby fizyczne lub prawne, zajmujące lokale w obrębie granic m. Łodzi,

Podatek ten winni ściągać właściciele realności lub ich zastępcy wraz z komornem i innemi należnościami na mocy wręczonych nakazów płatniczych Oddziału Podatkowego. Za pobór tego podatku otrzymują właściciele realności lub ich zastępcy odszkodowanie w wysokości 5 proc. kwoty, wpłaconej do kasy miejskiej.

§ 4.

Podatek opłaca się w terminach kwartalnych: 1 stycznia, 1 kwietnia, lipca i października.

Podatek ten winien być wnoszony do kasy miejskiej najpóźniej w ciągu dni 14 po terminie płatności.

W roku 1922 podatek ten winien być wpłacony do kasy miejskiej w listopadzie r. b.

Z powodu zdekompletowania sali przewodniczący o godz. 9 min. 40 wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący

(—) **A. Remiszewski.**

Prowadzący protokół

(—) **P. Rundo.**

Protokół

20 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej

Łódź, dn. 28 czerwca 1922 r.

Posiedzenie nie odbyło się z powodu braku quorum. Do godziny 8 wiecz. na sali było obecnych 9 członków Rady Miejskiej.

Przewodniczący (—) **A. Remiszewski;**
Prowadzący protokół (—) **P. Rundo.**

Obwieszczenia i okólniki.

Okólnik № 18.

Na podstawie art. 25 i 26 działu II ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. w przedmiocie państwowego podatku dochodowego i podatku majątkowego (Dz. Ust. № 29 z dn. 26. IV. 1922) podlegają podatkowi dochodowemu wszelkie dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę przewyższającą 300,000 marek.

Za podstawę podatku przyjmuje się wysokość uposażeń wzgl. wynagrodzeń bieżących, otrzymywanych zarówno w pieniądzu, jak i w naturze, obliczoną w stosunku rocznym.

Dochody te opodatkowuje się w całości, nie stosuje się do nich odliczeń, tudzież zniżek i zwyczajek podatkowych.

Wartość pieniężna dochodów w naturze oblicza się podług ceny w dniu 1 stycznia roku podatkowego.

W myśl art. 27 cytowanej ustawy poleca się od dnia 1 lipca 1922 roku potrącać tytułem podatku dochodowego przy każdej wypłacie od wynagrodzenia, których wysokość, obliczona w stosunku rocznym wynosi:

ponad mk.	do mk.	potrąca się
300,000	480,000	0,2%
480,000	720,000	0,3%
720,000	1,000,000	0,4%
1,000,000	1,800,000	0,6%
1,800,000	2,400,000	1,0%
2,400,000	3,000,000	1,7%
3 000,000	3,600,000	2,5%
3,600,000	4,000,000	3,5%

Podatek od wyższych uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę pobiera się według skali procentowej art. 6 cytowanej ustawy w stosunku procentowym.

od mk.	do mk.	stosunek procentowy
4,000,000	4,200,000	4,3%
4,200,000	4,400,000	4,6%
4,400,000	4,600,000	4,9%
4,600,000	4,800,000	5,2%
4,800,000	5,000,000	5,5%
5,000,000	5,200,000	5,8%
5,200,000	5,400,000	6,1%
5,400,000	5,600,000	6,4%
5,600,000	5,800,000	6,7%
5,800,000	6,000,000	7,0%
6,000,000	6,200,000	7,4%
6,200,000	6,400,000	7,7%
6,400,000	6,600,000	8,1%
6,600,000	6,800,000	8,4%
6,800,000	7,000,000	8,8%

Stopę procentową podatku oblicza się przy każdorazowej powtarzającej się wypłacie, przyjmując ją za podstawę rocznej cyfry dochodu.

W celu ustalenia stopy procentowej przy wypłacie jednorazowych wynagrodzeń dolicza się je do sumy ostatniego perjodycznego wynagrodzenia, obliczonego w stosunku rocznym.

Potrącone w ciągu miesiąca kwoty należy w terminie do 7 dni po upływie tegoż miesiąca wpłacić do Głównej Kasy Miejskiej na rachunek aserwat budżetu na rok administracyjny 1922, dołączając do każdego zarządzenia przyjęcia wpłaty imienny wykaz pracowników (w 2 egzemplarzach) z uwzględnieniem ich adresów i poszczególnych sum pobrane go uposażenia służbowego.

Główna Kasa Miejska wpłaci nadesłany podatek do właściwej kasy skarbowej w ciągu dalszych dni 7, z załączeniem wykazu potrąceń sporządzonego według przepisanej wzoru, względnie odpisu listy płacy, zawierającej dane, niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

Za ściśle wykonanie okólnika czyni się odpowiedzialnymi naczelników Wydziałów i kierowników Oddziałów, stosownie do art. 32 cytowanej ustawy.

Wiceprezydent (—) Dr. Stupnicki.
 Dyrektor Zarządu Głównego
 (—) Pilcer.

Kronika miejska.

— **Sarowice lecznicze dla hodowców zwierząt.** Na skutek interwencji centralnego towarzystwa rolniczego ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych, uwzględniając wyjątkowo trudne warunki, w jakich znajdują się nierządki hodowcy i właściciele zwierząt pod względem weterynaryjnym, zezwala właścicielom zwierząt, względnie ich zastępcom lub pomocnikom, na ich własny koszt i odpowiedzialność aż do odwołania stosować u swych zwierząt sarowice lecznicze (z wyjątkiem księgosuszowej), które mogą być w tym celu wydawane bez żadnych ograniczeń.

O każdorazowym zastosowaniu sarowicy leczniczej należy donieść właściwemu urzędowi gminnemu, który winien zawiadomić o tem bezwzględnie dotyczące starostwa.

Natomiast stosowania szczepionek (kaltar i waceyn) wszelkiego rodzaju dozwolone jest i nadal wyłącznie tylko lekarzom weterynaryj.

Także wydawanie szczepionek dozwolone jest tylko do rąk lekarzy weterynaryjnych albo też na ich recepty z wyraźną asygnaturą „ad manus medici“.

O ileby z biegiem czasu weszły w życie i okazały się skutecznymi szczepionki z zabitych kaltar w szczególności przy cholery drobia, ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych zastrzeżę sobie wydanie odpowiednich zarządzeń co do stosowania tej szczepionki przez osoby, nie będące lekarzami weterynaryjnymi a właściwego drobia.

— **Zmiana lokalu.** Wydział Gosrodarezy (wraz z Oddziałami: Planacji, Targowiskowym, i Podwód) został przeniesiony z dniem 27 czerwca 1922 roku na ul. Pomorską Nr. 18.

— **O miejsca do kąpeli.** Wobec rozpoczynającego się sezonu letniego związanych z tem licznych wypad-

ków atonęć podczas kąpeli, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało okólnik w sprawie wydzielenia miejsc odpowiednich do kąpeli i nie dopuszczania do kąpania poza granicami tych miejsc.

— **Kontynuowanie akcji dokarmiania biednej dziatwy.** Na wniosek Magistratu Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 20 czerwca r. b. postanowiła prowadzić w dalszym ciągu na terenie m. Łodzi akcję dokarmiania biednej dziatwy, kształcącej się w miejskich szkołach powszechnych oraz znajdujących się w ochronach i przytułkach miejskich.

Począwszy od 1 czerwca 1922 r. funkcjonować będzie 10 kuchni z obsługą, złożoną z 80 osób.

W związku z tem Rada Miejska postanowiła pokrywać z funduszów miejskich wydatki, związane z prowadzeniem kuchni (lokal, opał, światło, pensje personela, przewóz produktów) oraz 1/3 część wartości wszystkich porcji, przydzielonych kuchniom i instytucjom miejskim przez Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom, a nadto wpłacać do Kasy Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom* względnie instytucji, która przejmie jego agendy na pokrycie ogólnych wydatków Centralnej Instytucji w Warszawie opłaty, pobierane dotychczas od dzieci zamożniejszych i wnieść na ten cel do zamierzeń skarbowych miasta Łodzi na rok administracyjny 1922 kwotę Mk. 58,123,552.—

Z życia miast polskich.

Zasiłek nadzwyczajny dla pracowników i robotników miejskich.

Magistrat m. Warszawy uchwalił, aby przyznać robotnikom na miesiąc czerwiec zasiłek nadzwyczajny w wysokości 12 proc. płac z miesiąca marca.

Zasiłek ten przyznano niezależnie od podwyższenia dodatku drożyznia-

nego na podstawie wskaźnika wzrostu drożyzny za m-c maj.

Zasilek nadzwyczajny ma być również przyznany urzędnikom i

pracownikom miejskim; o wysokości i zasadach jego zdecyduje magistrat na posiedzeniu w d. 16 b. m.

Treść numeru 28-ego:

Trzylecie Wydziału Zdrowotności Publicznej 1919—1921 (Ciąg dalszy).

Dział Sprawozdawczy.

Protokół 19 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 27 czerwca 1922 r.— Protokół 20 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 28 czerwca 1922 r.

Obwieszczenia i okólniki:

Okólnik № 18 w przedmiocie państwowego podatku dochodowego i majątkowego

Kronika miejska.

Z życia miast polskich.

Licytacje przymusowe.

Dnia 12 lipca 1922 r. od godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.:

Piotrkowska 8, sztuka towaru, Wolborska 24, spodnie, Łagiewnicka 33, kapa, Zgierska 87, stół, Kamienna 2, kapa, Kamienna 4, stół, Zielona 20, stół, Młynarska 36, stół, Młynarska 33, kapa, Mickiewicza 8, maszyna do szycia.

Dnia 13 lipca 1922 r. od godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.:

Odyńca 5, komoda, Leśna 11, zegar, Piotrkowska 265, kasa ogniotrwała, Piotrkowska 248, zegar, Kilińskiego 158, kapa, Piotrkowska 142, pierścionek, Kilińskiego 89, stół, Karola 8, stół, Łomżyńska 1, zegar, Rokocińska 147, maszyna do szycia, Pańska 12, biurko, Napiórkowskiego 81, kapy, Nawrot 48, maszyna do kopjowania.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.